

Een archeologisch bureau-onderzoek voor de Schoonouwenseweg 52 te Stolwijk, gemeente Vlist (ZH)

M. Verboom-Jansen

ARC-Rapporten 2011-100

Geldermalsen
2011
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch bureau-onderzoek voor de Schoonouwenseweg 52 te
Stolwijk, gemeente Vlist (ZH)

ARC-Rapporten 2011-100
ARC-Projectcode 2011/278

Tekst

M. Verboom-Jansen

Afbeeldingen

M. Verboom-Jansen

Redactie

K. Otten

Versie 2.0 (definitief), 16 september 2011

Autorisatie — A.J. Wullink

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

Beheer en plaats van documentatie

ARC bv

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 2011

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	4
1.2	Ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied	4
1.3	Overzicht van de geplande werkzaamheden	4
1.4	Doel van het bureau-onderzoek	5
1.5	Werkwijze bureau-onderzoek	5
2	Resultaten bureau-onderzoek	6
2.1	Bekende aardwetenschappelijke waarden	6
2.2	Bekende archeologische waarden	7
2.3	Historische situatie en bouwhistorische waarden	8
2.4	Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	9
3	Samenvatting en conclusie	10
4	Aanbeveling	11
	Bijlagen	23

Projectgegevens

Projectnaam	Stolwijk, Schoonouweneweg 52
Projectcode	2011/278
CIS-code	48.344
Projectleider	Mw. M. Verboom-Jansen, MSc.
Contact	0345-620107, m.verboom@arcbv.nl
Opdrachtgever	Dhr. J. Koolwijk
Contact	0182-351002, j.s.j.koolwijk@tudelft.nl
Bevoegde overheid	Gemeente Vlist, mw. G. Verhagen
Contact	0812-348426, g.verhagen@gemeentevlist.nl
Toetsing	Milieudienst Midden-Holland, dhr. D. Stiller
Contact	0182-545700, dstiller@ismh.nl

Locatiegegevens

Toponiem	Schoonouweneweg 52
Plaats	Stolwijk
Gemeente	Vlist
Provincie	Zuid-Holland
Kaartblad	38B
RD-coördinaten	NW:114.742/441.984 NO:114.760/441.987 ZO:114.763/441.963 ZW:114.746/441.961
Oppervlakte	Ca. 100 m ²

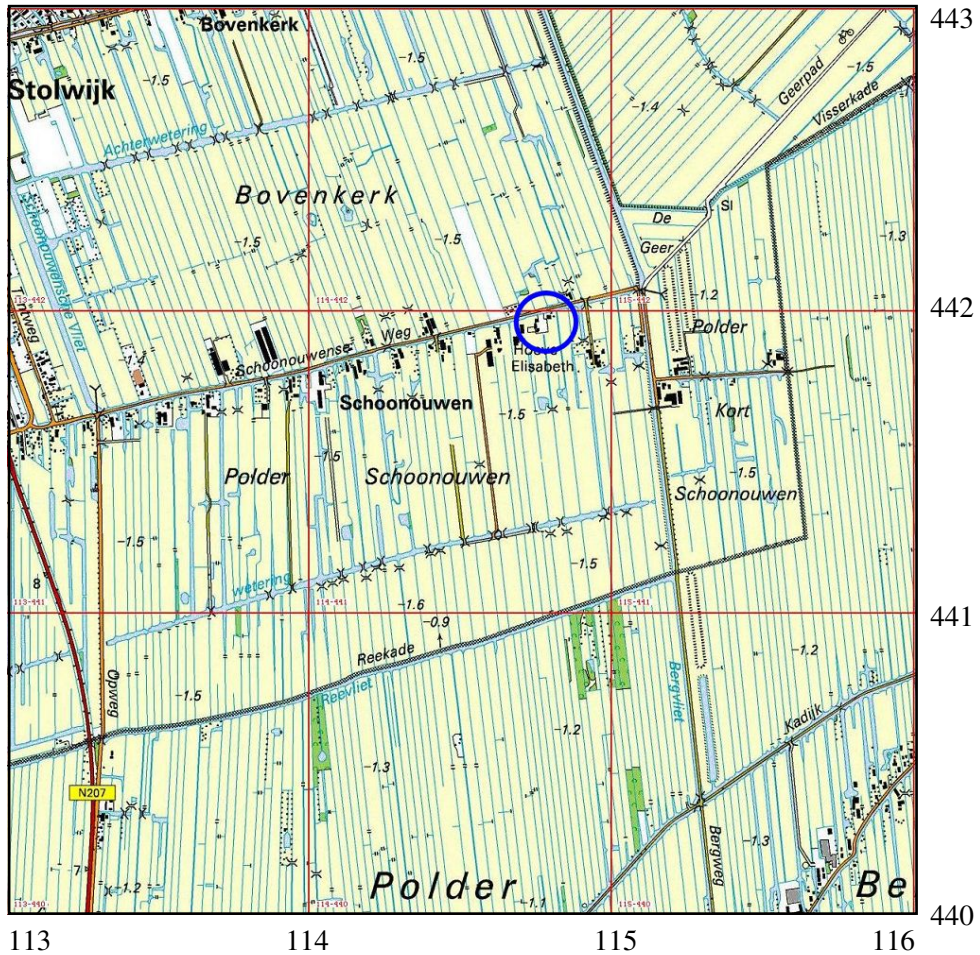

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Formatie van Nieuwkoop op Formatie van Echteld.
Geomorfologie	Ontgonnen veenvlakte
Bodem	Koopveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)
Historische situatie	De onderzoekslocatie was in 1832 bebouwd. De maalderij stamt waarschijnlijk uit 1925. In 1963 is hierin een deel voor koeien gemaakt.
Archeologische verwachting	Middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen vanaf de Volle Middeleeuwen door de ligging aan een polderlint. Eveneens middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Bronstijd door de ligging op de Stroomgordel van Bonrepas.

Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie (binnen blauwe cirkel) en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van dhr. J. Koolwijk uit Ammerstol heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een archeologisch bureau-onderzoek uitgevoerd voor de Schoonouwenseweg 52 te Stolwijk, gemeente Vlist.

Aanleiding tot dit onderzoek vormt een bestemmingsplanwijziging en de bijbehorende bouwaanvraag. Hierdoor worden mogelijk archeologische waarden bedreigd. Conform de Wet op de archeologische monumentenzorg¹ dient het plangebied eerst te worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Het bureau-onderzoek is uitgevoerd door M. Verboom-Jansen MSc. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.2).²

1.2 Ligging en beschrijving van het onderzoeksgebied

De onderzoekslocatie ligt binnen de lintbebouwing van gehucht Schoonouwen ten oosten van Stolwijk, aan de Schoonouwenseweg 52 (afb. 1 en 2). Het betreft een voormalige maalterij, die nu in gebruik is als paardenstal. De maalterij is gefundeerd op staal. De fundering ligt op ca. 40 cm –mv (persoonlijke communicatie dhr. J. Koolwijk). De binnenafmetingen van de maalterij zijn 10,5 × 9,2 m. De onderzoekslocatie beslaat dus ca. 100 m². De maalterij is gelegen op een perceel met een aantal andere opstallen en een woning (nr. 52a op afb. 2). Deze zijn van een andere eigenaar. De maalterij en de grond die daar direct onder is gelegen zal in de toekomst als los perceel worden verkocht aan de opdrachtgever. De maaiveldhoogte van de onderzoekslocatie is ongeveer 1,25 m –NAP (afb. 3).

1.3 Overzicht van de geplande werkzaamheden

De voormalige maalterij op de onderzoekslocatie zal worden gerenoveerd tot woning. Hierbij zal funderingsherstel worden uitgevoerd, omdat de maalterij tekenen van verzakking vertoont. Bij de funderingswerkzaamheden zal de nu aanwezige betonnen vloer in het gebouw worden gesloopt. Uit bodemonderzoek blijkt dat deze 8 tot 20 cm dik is. Bij de renovatiewerkzaamheden zullen gaten in de fundering worden gemaakt en worden nieuwe balken aangebracht. Daarnaast worden er grondverdringende buispalen (aantal nog onbekend) in de grond aangebracht. De diepte van deze heipalen is nog onbekend. Verder zal het gebouw aan de noordzijde op nutsvoorzieningen en het riool worden aangesloten. Hiervoor worden sleuven gegraven. Hiermee komt de oppervlakte van de onderzoekslocatie boven de 100 m² uit. Samenvattend kan worden gesteld dat de verstoringsdiepte voor de fundering

¹In werking getreden op 1 september 2007.

²De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

dus maximaal 1 m –mv is en dat de verstoringsdiepte door de heipalen onbekend is. De maalterij wordt niet onderkelderd.

1.4 Doel van het bureau-onderzoek

Doel van het bureau-onderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verkregen informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld. Hierin wordt beschreven of er archeologische resten aanwezig (kunnen) zijn in het plangebied, wat de potentiële aard en omvang hiervan is en of de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied een bedreiging vormen voor het bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening dient te worden gehouden.

1.5 Werkwijze bureau-onderzoek

Voor het bureau-onderzoek wordt bronnenmateriaal uit diverse disciplines geraadpleegd en geïntegreerd tot een archeologisch verwachtingsmodel. Op basis van geologische, geomorfologische en bodemkundige informatie wordt een beeld geschetst van de landschappelijke ontwikkeling van de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze landschappelijke ontwikkeling geeft inzicht in de potentiële bewoonbaarheid van de locatie. Voor de beschrijving van de archeologische waarden wordt gebruikgemaakt van Archis2 – de online archeologische database van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) – , de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) en de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), en, indien van toepassing, van informatie over eerder gedaan onderzoek en archeologische waarnemingen. Naast deze informatie is gebruikgemaakt van de Cultuur Historische Waardenkaart (CHW) van de provincie Zuid-Holland³ en de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Vlist (Kloosterman 2011). De historische ontwikkeling wordt beschreven aan de hand van historisch-topografisch kaartmateriaal en historische bronnen. Hierbij is ook gebruikgemaakt van het cultuurhistorische onderzoek van F.W. van Ooststroom van Stad & Streek Cultuurhistorie.⁴ Bij de beschrijving van de historische situatie wordt ook ingegaan op eventuele (sub)recente verstoringen die de archeologische verwachting beïnvloeden.

³<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=chs>

⁴Bron: F.W. van Ooststroom, Cultuurhistorische waardstelling Voormalige maalterij, Schoonouwenweg 52 te Stolwijk, gemeente Vlist, Stad & Streek Cultuurhistorie.

2 Resultaten bureau-onderzoek

2.1 Bekende aardwetenschappelijke waarden

De onderzoekslocatie ligt in de Krimpenerwaard, in polder Schoonouwen. De Krimpenerwaard maakt deel uit van het zogenaamde primariene gebied, dat op de overgang van het riviereengebied naar het westelijk veengebied ligt. Het primariene gebied is het gebied waar sedimentatie bepaald wordt door de relatieve zeespiegelstijging maar waar mariene sedimenten ontbreken (Berendsen 2004).

Tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (115.000 – 10.000 jaar geleden), was de Rijn een vlechtende rivier die in brede, in oudere sedimenten ingesneden dalen, onder periglaciaire omstandigheden vooral grof zand en grind afzette. Deze sedimenten behoren tot de Formatie van Kreftenheye (De Mulder et al. 2003). Deze pleistocene afzettingen liggen binnen de Krimpenerwaard op een diepte van 8 tot 14 m –NAP (Markus 1984).

In het Holoceen (10.000 jaar geleden tot heden) ontstonden er vanuit deze pleistocene riviervlakte door de stijgende zeespiegel meanderende rivieren. Deze worden gerekend tot de Formatie van Echteld. Doordat de grondwaterspiegel met de zeespiegel mee steeg, kon op grote schaal veengroei optreden. Dit wordt gerekend tot de Formatie van Nieuwkoop. Gedurende het grootste deel van het Holoceen maakte de Krimpenerwaard deel uit van een groot veenmoeras, dat werd doorsneden door verschillende lopen van de Rijn. Fluviaatiele sedimentatie vanuit deze rivierlopen vond plaats onder invloed van het getij. Doordat het verhang van de rivieren hier zeer gering was en de stroomsnelheid laag, zette de rivieren voornamelijk klei af en werden de oeverwallen van de rivieren hier vrij smal en relatief laag. De veengroei in de komgebieden ging door tot in de Vroege Middeleeuwen. Door de aanvoer van rivierwater werd in de Krimpenerwaard vooral eutroof bosveen en eutroof tot mesotroof broekveen gevormd. Vanaf het jaar 1000 werd het veengebied actief door de mens ontgonnen (De Mulder et al. 2003, Berendsen 2004, Berendsen 2005).

De Krimpenerwaard wordt begrensd door de rivieren de Lek, de Hollandsche IJssel en de Vlist. De Lek en de Hollandsche IJssel zijn takken van de Rijn. De Lek is actief sinds 1950 jaar BP,⁵ de Hollandsche IJssel is actief geweest van 1805 BP tot de afdamming in 1285 n. Chr. (665 jaar BP) (Berendsen & Stouthamer 2001). De Vlist is een veenrivier die de Hollandsche IJssel met de Lek verbindt. Langs veenrivieren vindt niet of nauwelijks fluviaatiele sedimentatie plaats.

In de Krimpenerwaard komen ook diverse oudere stroomgordels voor, die door veen zijn afgedekt. In de ondergrond op de onderzoekslocatie is de Stroomgordel van Bonrepas aanwezig (afb. 4). Deze zijtak van de Stroomgordel van Lopik was van 4920 tot 3920 jaar BP actief. De eindfasedatering is gebaseerd op de eindfasedatering van de Stroomgordel van Lopik; mogelijk is de zijtak minder lang actief geweest. De top van het beddingzand van de Bonrepas ligt op 3,5 tot 6 m –NAP (Berendsen & Stouthamer 2001). Volgens Kloosterman (2011) varieert de top van

⁵BP: before present, ¹⁴C-jaren voor heden waarbij 1950 als referentiejaar wordt genomen.

de begraven stroomgordels in de Krimpenerwaard van 2,5 tot 4 m –NAP. Verwacht wordt dat hierbij de oeverafzettingen zijn inbegrepen.

Volgens de geomorfologische kaart (afb. 5) ligt de onderzoekslocatie in een ontgonnen veenvlakte (1M46). Andere geomorfologische eenheden zijn in de omgeving niet herkend. Volgens de bodemkaart zijn op de onderzoekslocatie koopveengronden op bosveen of eutroof broekveen aanwezig (hVb-II; afb. 6). Koopveengronden zijn veengronden met een veraarde bovengrond van minder dan 50 cm dikte, bestaande uit kleihoudend veen, kleilig veen of venige klei (De Bakker & Schelling 1989). Een grondwaterstand van II betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand binnen 40 cm –mv voorkomt en de gemiddeld laagste grondwaterstand tussen 50 en 80 cm –mv ligt.

2.2 Bekende archeologische waarden

De Krimpenerwaard heeft gedurende een groot deel van het Holoceen deel uitgemakt van een veenmoeras dat onaantrekkelijk voor bewoning was. Hierdoor was de bewoning vooral geconcentreerd op de hoger gelegen stroomgordels en rivierduinen. Pas vanaf de Middeleeuwen wierp men ook terpen op om op te wonen. Door de hogere ligging in het landschap heeft de Stroomgordel van Bonrepas dan ook zowel op de IKAW (afb. 7) als op de CHW van de provincie Zuid-Holland (afb. 8) een hoge archeologische trefkans. Gezien de ouderdom van de stroomgordel kunnen hierop resten uit de periode Neolithicum – Bronstijd aanwezig zijn. Volgens Berendsen & Stouthamer (2001) zijn echter geen archeologische resten op deze stroomgordel aangetroffen. Op de gemeentelijke beleidsadvieskaart valt de onderzoekslocatie in de zone ‘verwachte archeologische waarde categorie 2’ (afb. 9). Dit betekent dat de onderzoekslocatie in een dijk- en/of polderlint valt, waarvoor een middelhoge verwachting op archeologische resten en/of sporen vanaf de Volle Middeleeuwen geldt (Kloosterman 2011). De vrijstellingsgrens voor archeologisch onderzoek geldt voor plangebieden kleiner dan 100 m² en ontgravingdieptes binnen 30 cm –mv. Ook de Stroomgordel van Bonrepas is op de gemeentelijke beleidsadvieskaart aangegeven (in groen). Hiervoor geldt een middelhoge archeologische trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Bronstijd. De vrijstellingsgrens geldt voor plangebieden kleiner dan 5000 m² en bodemingrepen ondieper dan 1,5 m –mv.

In de omgeving van de onderzoekslocatie is een aantal archeologische monumenten bekend (afb. 7). Het betreffen huisterpen uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd. De dichtstbijzijnde huisterp betreft AMK-terrein 6576, op ongeveer 210 m ten zuidoosten van de onderzoekslocatie. De terp is aangelegd op veen en heeft een omvang van ca. 25 bij 30 m en een hoogte van 1 m. De terp maakt deel uit van een oud bewoningslint in het veengebied en is nog steeds bebouwd en duidelijk in het landschap te herkennen.

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn maar twee waarnemingen bekend die niet direct met een huisterp te maken hebben; bij waarnemingsnr. 101.326, ongeveer 580 m ten zuidoosten van de onderzoekslocatie, is een scherf roodbakkend

geglazuurd aardwerk uit de Nieuwe Tijd (1650–1850) aangetroffen. Bij waarnemingsnr. 101.327, ongeveer 580 m ten oosten van de onderzoekslocatie, zijn ook zulke fragmenten aangetroffen en een fragment kogelpotaardewerk uit de Late Middeleeuwen.

2.3 Historische situatie en bouwhistorische waarden

Het onderzoeksgebied maakt deel uit van de Krimpenerwaard. Tot de 10e eeuw bestond dit gebied uit veenmoerassen, gelegen tussen de rivieren de Lek en de Hollandse IJssel. Dit veengebied is vanaf de 10e eeuw ontgonnen. Deze ontginning werd door de landsheren (de graaf van Holland en de bisschop van Utrecht) geïnitieerd door land uit te geven volgens vaste kavels, de zogenaamde *cope*, percelen van 100 m breed en 1250 m lang. Ontginning vond in eerste instantie plaats vanuit bestaande afwateringskanalen, de rivieren en veenstromen als de Hollandse IJssel en de Lek. Dit zijn de zogenaamde primaire ontginningsassen. Door het graven van sloten werd het veen ontwaterd en kon akkerbouw worden bedreven. Door de ontwatering en oxidatie van het veen daalde langzaam maar zeker het landoppervlak, waardoor akkerbouw niet meer mogelijk was en men overschakelde op weidegrond. Rond 1200 was het gebied geheel verkaveld, alhoewel toen nog niet alle land in cultuur gebracht was. Het toenmalige verkavelingspatroon van lange, smalle kavels is nog steeds in het gebied te herkennen (Berendsen 2005).

De onderzoekslocatie ligt in het gehucht Schoonouwen. In de 19e eeuw waren er slechts enkele gebouwen aanwezig. Het betrof boerenbedrijven die vooral langs de zuidzijde van de wetering aanwezig waren.⁶

In 1832 is bebouwing op de onderzoekslocatie aanwezig (afb. 10). Volgens Van Ooststroom⁷ is het pand toen als woning of boerderij in gebruik geweest. De voormalige maalderij is rond 1925 gebouwd. De maalderij is van hoge historische waarde, omdat een maalderij in het landelijk gebied zeldzaam is. Het pand is gebouwd na het in onbruik raken van windkracht bij het malen van graan. Het pand vormt een uitdrukking van de technologische ontwikkeling in de bouwtijd. Ook bouwhistorisch is het pand van hoge waarde (Ooststroom). De bouwhistorische waarden van het pand bestaan uit het gebruik van ijzeren langsbalken voor het ondersteunen van de zolderbalken, dat kenmerkend voor de industriële architectuur en typerend voor de bouwtijd is. Ook de kapconstructie is geheel gaaf en kenmerkend voor de bouwtijd (Van Ooststroom).

Nu is in de maalderij een betonnen vloer van 8 à 20 cm dikte aanwezig. Onder de vloer is tot 30 cm –mv puin met zand aanwezig, daaronder ligt veen (persoonlijke communicatie dhr. J. Koolwijk). In 1963 is een ‘deel’ in het gebouw gemaakt. Dit is een vloer ten behoeve van het houden van koeien. In het midden is een pad aanwezig. Aan weerszijden daarvan is een goot aanwezig waarin het voer werd

⁶<http://www.cultureelerfgoed.nl/sites/default/files/documenten/MIPrapporten/gemeente-beschrijvingen/Vlist.pdf>

⁷Bron: F.W. van Ooststroom, Cultuurhistorische waardestelling Voormalige maalderij, Schoonouwenweg 52 te Stolwijk, gemeente Vlist, Stad & Streek Cultuurhistorie.

gestrooid. De koeien stonden tussen zogenaamde staken. Achter de koeien is een groep geweest waar de mest inviel. Dit is een diepe betonnen goot van ongeveer 1 m breed en 60 cm diep. Dus ook na de bouw van de maalderij is de grond op de onderzoekslocatie geroerd. Ten noorden van de voormalige maalderij is de grond reeds deels verstoord door de aanwezigheid van kabels en leidingen (afb. 12).

2.4 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van de bij het bureau-onderzoek verkregen informatie kan een archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied worden opgesteld. De onderzoekslocatie ligt op de grens van het rivierengebied en het westelijk veengebied in een ontgonnen veenvlakte. Op de onderzoekslocatie worden koopveengronden verwacht. Door de ligging aan een polderlint is er een middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen vanaf de Volle Middeleeuwen. Daarnaast is er een middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Bronstijd door de ligging op de Stroomgordel van Bonrepas. De top van het beddingzand van de Bonrepas wordt tussen 3,5 en 6 m –NAP verwacht. De oeverafzettingen worden volgens (Kloosterman 2011) niet binnen 1,5 m –mv verwacht. De eventueel aanwezige archeologische resten vanaf de Volle Middeleeuwen worden direct onder de bouwvoor verwacht. Archeologische resten uit de periode Neolithicum – Bronstijd worden in de top van de oeverafzettingen verwacht. Gezien de hoge grondwaterstand kunnen zowel organische resten zoals hout en bot als anorganische resten zoals (vuur)steen, metaal en aardewerk bewaard zijn gebleven. Of er nog intacte archeologische resten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn hangt af van de intactheid van het bodemprofiel. De onderzoekslocatie was in 1832 bebouwd. Oudere bebouwing is niet uit te sluiten. De voormalige maalderij stamt waarschijnlijk uit 1925 en is van hoge cultuurhistorische en bouwhistorische waarde. In 1963 is hierin een deel voor koeien gemaakt, waarbij de bodem in ieder geval tot 60 cm –mv verstoord is. Ook ten noorden van het gebouw is de bodem reeds deels verstoord door de aanwezigheid van kabels en leidingen. Verwacht wordt dat hierdoor het archeologisch niveau vanaf de Volle Middeleeuwen reeds verstoord is.

3 Samenvatting en conclusie

De onderzoekslocatie ligt op de grens van het rivierengebied en het westelijk veengebied in een ontgonnen veenvlakte. Op de onderzoekslocatie worden koopveengronden verwacht. Door de ligging aan een polderlint is er een middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen vanaf de Volle Middeleeuwen. Daarnaast is er een middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Bronstijd door de ligging op de Stroomgordel van Bonrepas. De oeverafzettingen van de Stroomgordel van Bonrepas worden niet binnen 1,5 m –mv verwacht. De onderzoekslocatie was in 1832 bebouwd. Oudere bebouwing is niet uit te sluiten. De voormalige maalterij stamt waarschijnlijk uit 1925 en is van hoge cultuurhistorische en bouwhistorische waarde. In 1963 is hierin een deel voor koeien gemaakt, waarbij de bodem in de maalterij in ieder geval tot 60 cm –mv verstoord is. Ook ten noorden van het gebouw is de bodem reeds deels verstoord door de aanwezigheid van kabels en leidingen. Verwacht wordt dat hierdoor het archeologisch niveau vanaf de Volle Middeleeuwen reeds verstoord is.

Concluderend kan worden gesteld dat de trefkans voor de periode Volle Middeleeuwen – Nieuwe Tijd kan worden bijgesteld naar laag. De middelhoge trefkans op archeologische resten en/of sporen uit de periode Neolithicum – Bronstijd blijft wel van kracht. Dit archeologisch niveau wordt echter niet door graafwerkzaamheden bereikt.

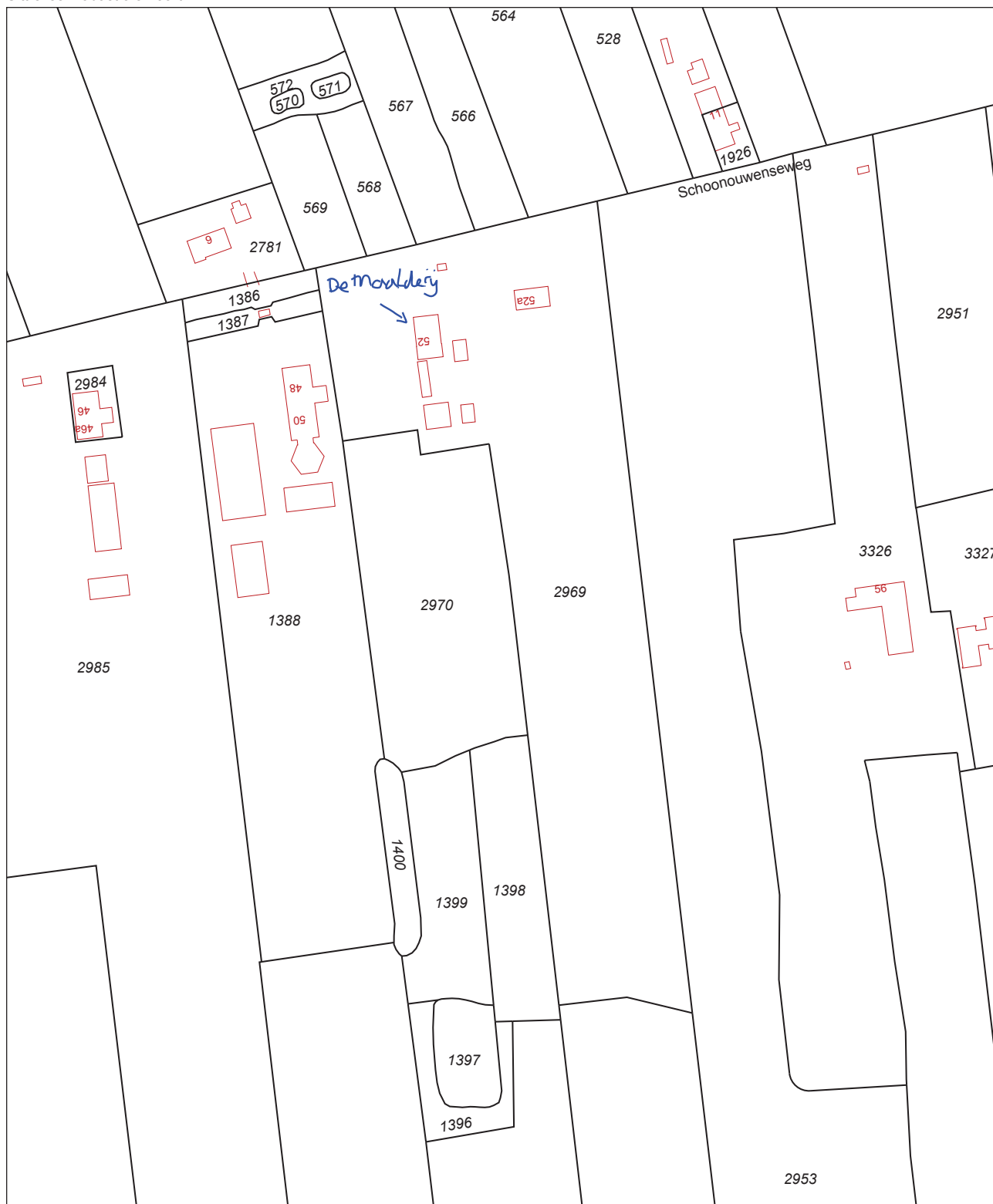
4 Aanbeveling

Vanwege het feit dat een groot deel van het archeologisch niveau uit de Volle Middeleeuwen reeds verdwenen is, wordt in overleg met dhr. D. Stiller van de Milieudienst Midden-Holland geadviseerd de onderzoekslocatie vrij te geven. Volgens de archeologische beleidsadvieskaart is tevens geen vervolgonderzoek naar de periode Neolithicum – Bronstijd noodzakelijk, omdat het oppervlak van het plangebied binnen de vrijstellingsgrens voor deze periode valt. Daarnaast kan worden opgemerkt dat de verstoring die door heipalen optreedt, minimaal is.

Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Vlist, op basis van dit advies een selectiebesluit te nemen. De meldingsplicht conform art.53 van de Monumentenwet uit 1988 blijft echter wel van kracht. Mochten bij graafwerkzaamheden op de onderzoekslocatie alsnog archeologische resten en/of sporen worden aangetroffen, dient dit direct te worden gemeld aan de bevoegde overheid.

Literatuur

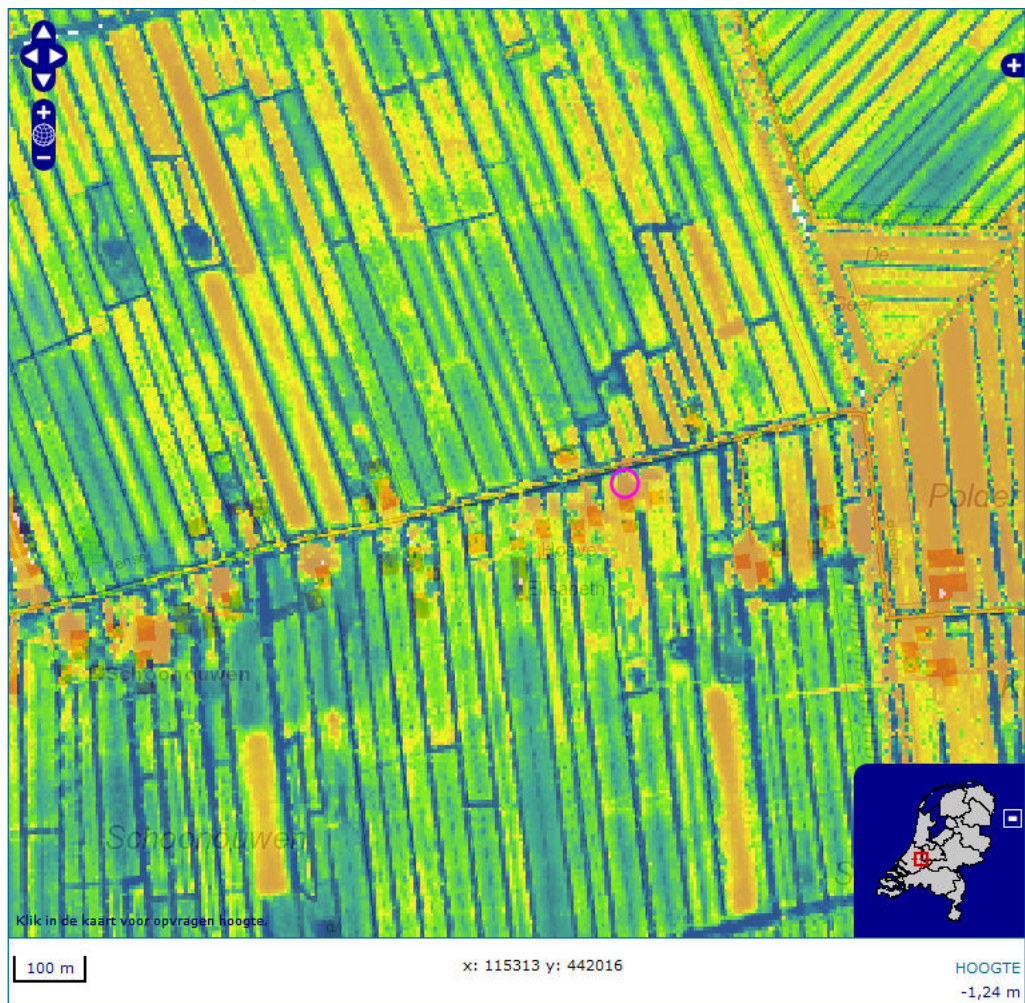
- Bakker, H. de & J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland; de hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). 4e, geheel herziene druk.
- Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*. Assen.
- Berendsen, H.J.A. & E. Stouthamer, 2001. *Palaeogeographic development of the Rhine-Meuse delta, The Netherlands*. Assen.
- Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register; versie 1.0*. Amersfoort.
- Kloosterman, P., 2011. *Cultuurlandschap in beleid, gemeente Vlist; een archeologische beleidskaart*. Weesp (RAAP-notitie 3735).
- Markus, W.C., 1984. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij kaartblad 38 West Gorinchem*. Wageningen.
- Mulder, E.F.J. de, M. C. Geluk, I.L. Ritsema, W. E. Westerhoff & T. E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

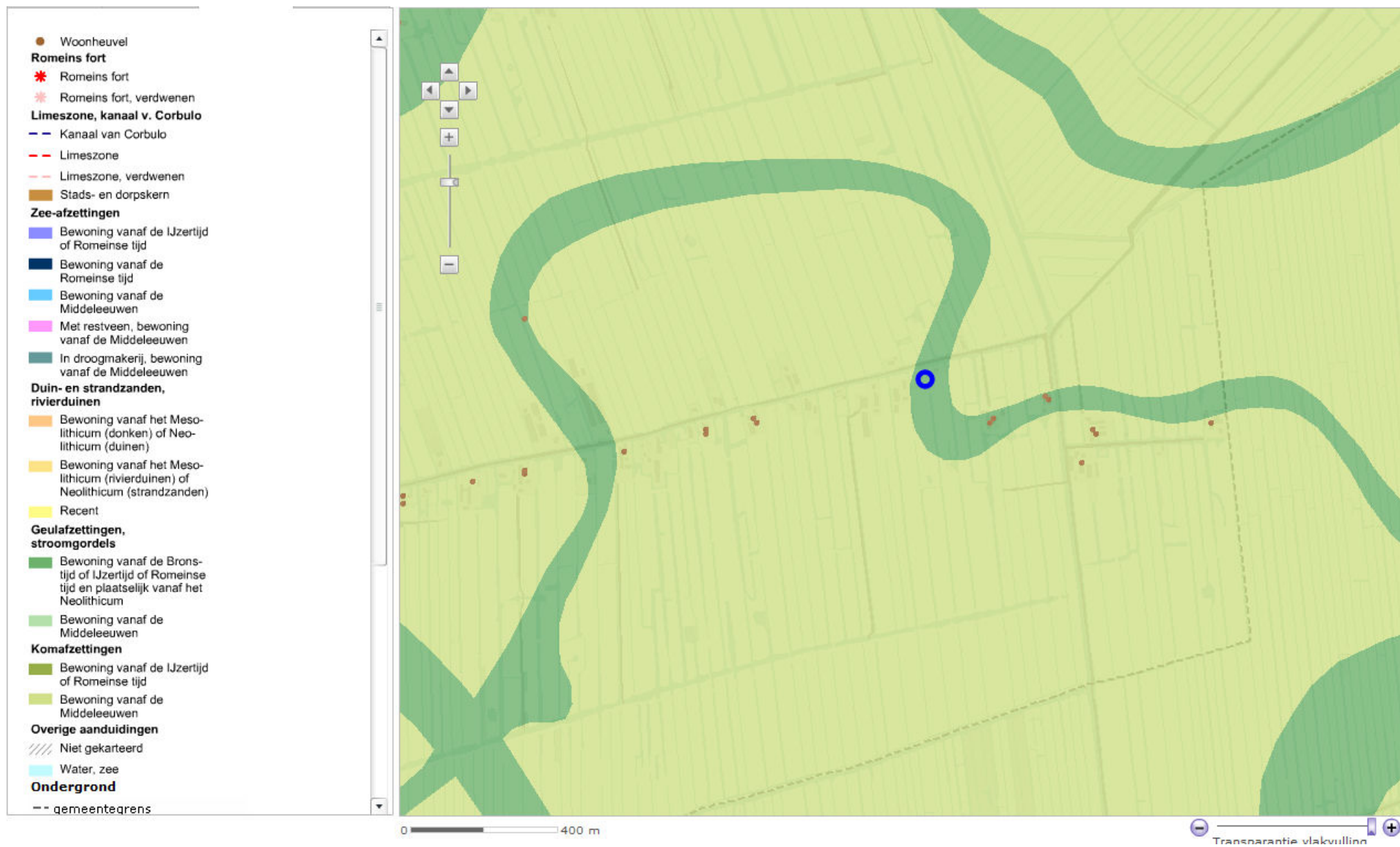
Deze kaart is noordgericht		Schaal 1:2000		
12345	Perceelnummer	Kadastrale gemeente	STOLWIJK	
25	Huisnummer	Sectie	C	
—	Kadastrale grens	Perceel	2969	
—	Voorlopige grens			
—	Bebouwing			
—	Overige topografie			
<p>Voor een eensluidend uittreksel, ROTTERDAM, 26 mei 2010 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers</p>		<p>Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend. De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.</p>		

Afbeelding 2. Kadastrale kaart van de onderzoekslocatie, waarop de maalderij is aangegeven. Bron: TD Kadaster.

Afbeelding 3. Hoogtekaart van de onderzoekslocatie (magenta omcirkeld) en omgeving. Bron: www.ahn.nl.

Afbeelding 4. Uitsnede van de Cultuurhistorische Kaart van Zuid-Holland van de onderzoekslocatie (omcirkeld) en omgeving. De donkergroene stroomrug op de onderzoekslocatie is de Bonrepas. Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=chs>

116120 / 443081

113392 / 440853

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)**
- Wanden
- Hoge heuvels en ruggen
- Terpen
- Hoge duinen
- Plateaus
- Terrassen
- Plateau-achtige vormen
- Waaiervormige glooiingen
- Niet-waaiervormige glooiingen
- Lage ruggen en heuvels
- Welvingen
- Viakten
- Laagten
- Ondiepe dalen
- Matig diepe dalen
- Diepe dalen
- Water
- Bebouwing
- Overig (Dijken etc)

0
0
500 m

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
 Wetenschap

Afbeelding 5. Geomorfologische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)/Archis2.

116120 / 443081

113392 / 440853

Legenda

- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- BODEM ((c)Alterra)**
- Associaties
- Brikgronden
- Bebouwing
- Dijk, bovenlandstrook
- Dikke eerdgronden
- Fluviale afz ouder pleistoceen
- Groeve, gevangen, mijnstort
- Kalksteenverweringsgronden
- Oude rivierkleigronden
- Overige oude kleigronden
- Ondiepe keileemgronden
- Leemgronden
- Zeekleigronden
- Mariene afz ouder pleistoceen
- Niet-gerijpte minerale gronden
- Oude bewoningsplaatsen
- Rivierkleigronden
- Kalk lutumarme gronden
- Veengronden
- Moerige gronden
- Water, moeras
- Podzolgronden
- Kalkloze zandgronden
- Kalkhoudende zandgronden

0 500 m

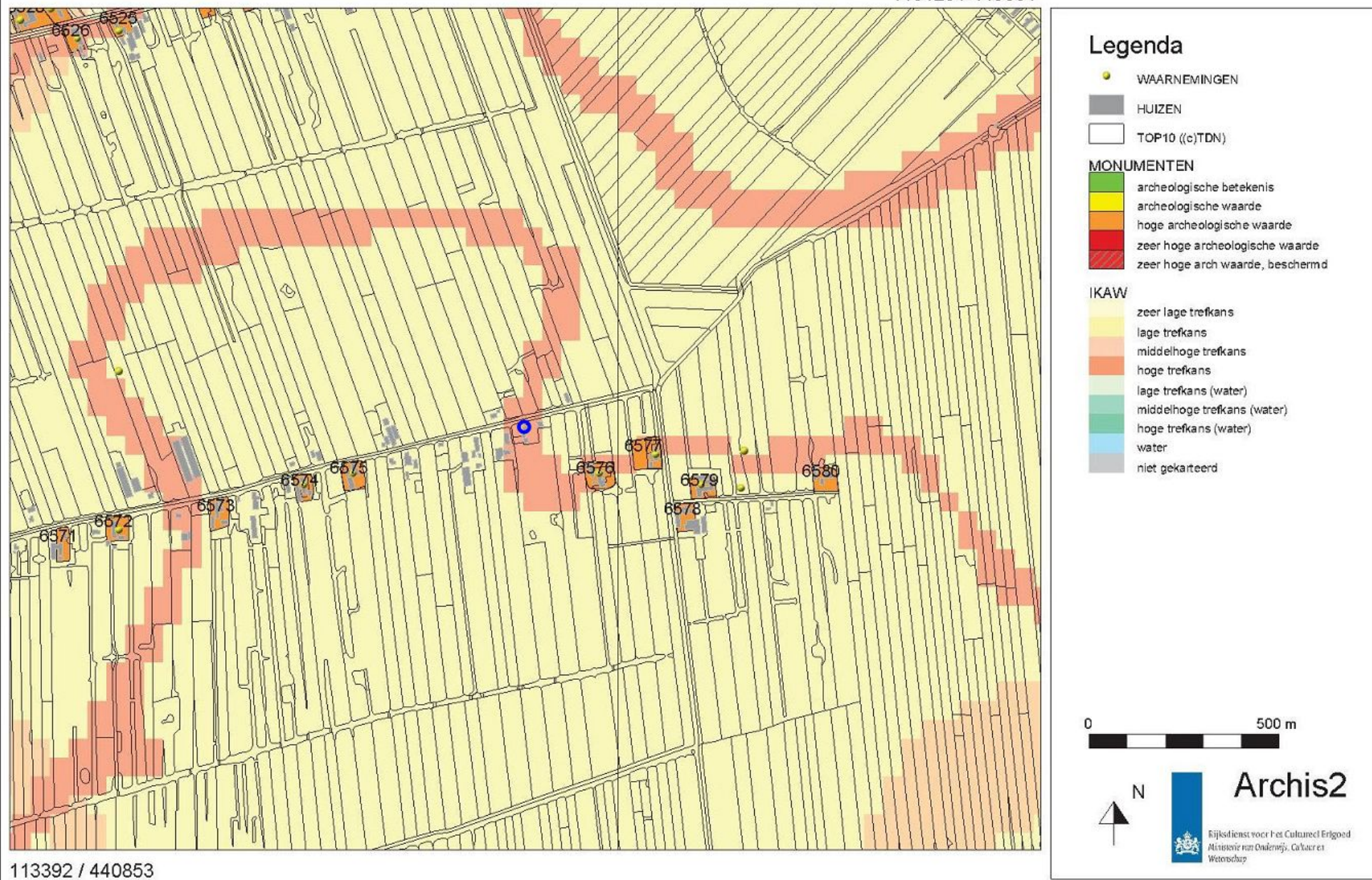

Archis2

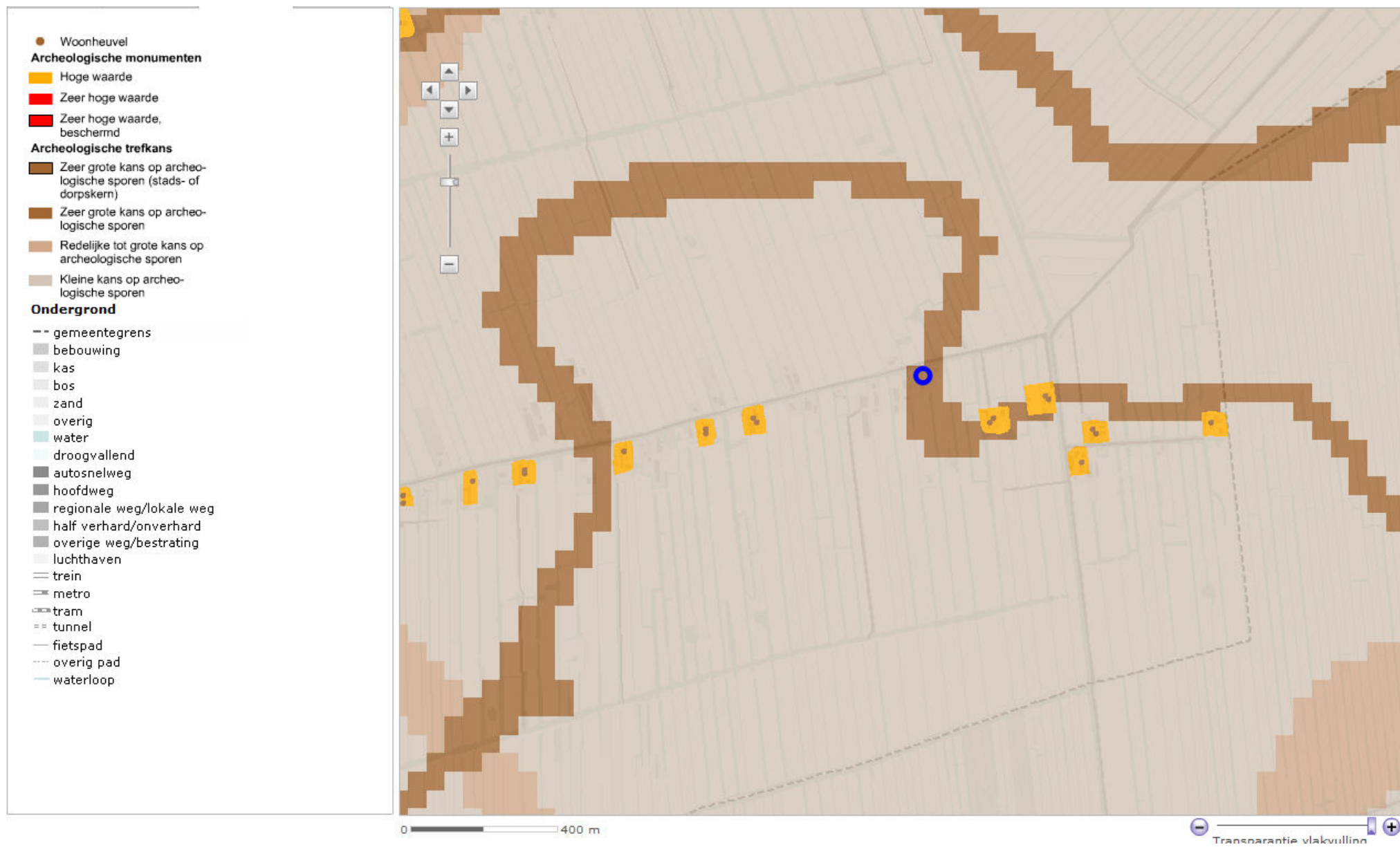
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 6. Bodemkaart van de onderzoekslocatie (magenta omcirkeld) en omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)/Archis2.

116120 / 443081

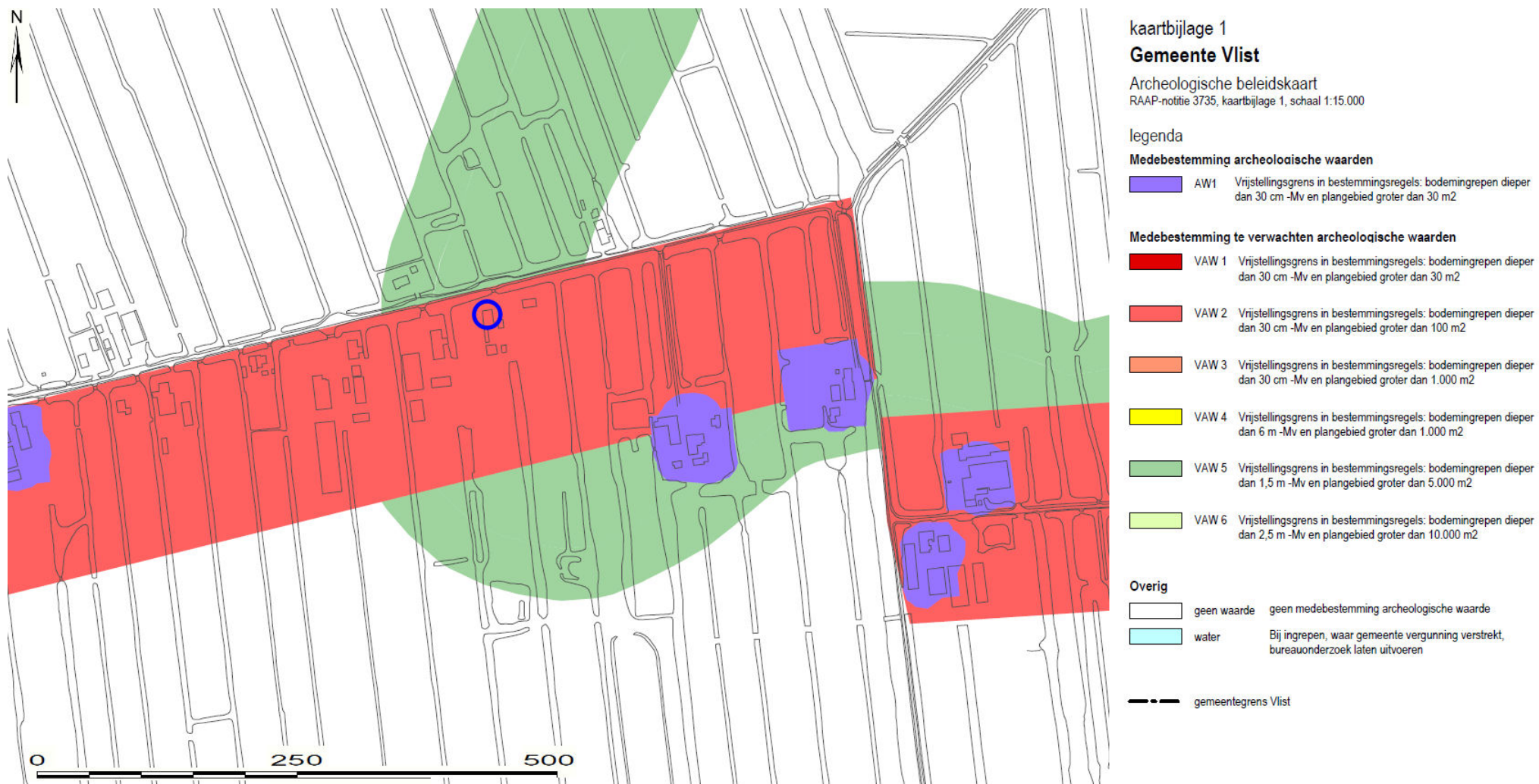

Afbeelding 7. Archeologische waarden op de onderzoekslocatie en in de omgeving (blauw omcirkeld). Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)/Archis2.

Afbeelding 8. Uitsnede van de provinciale verwachtingskaart in de omgeving van de onderzoekslocatie (omcirkeld).

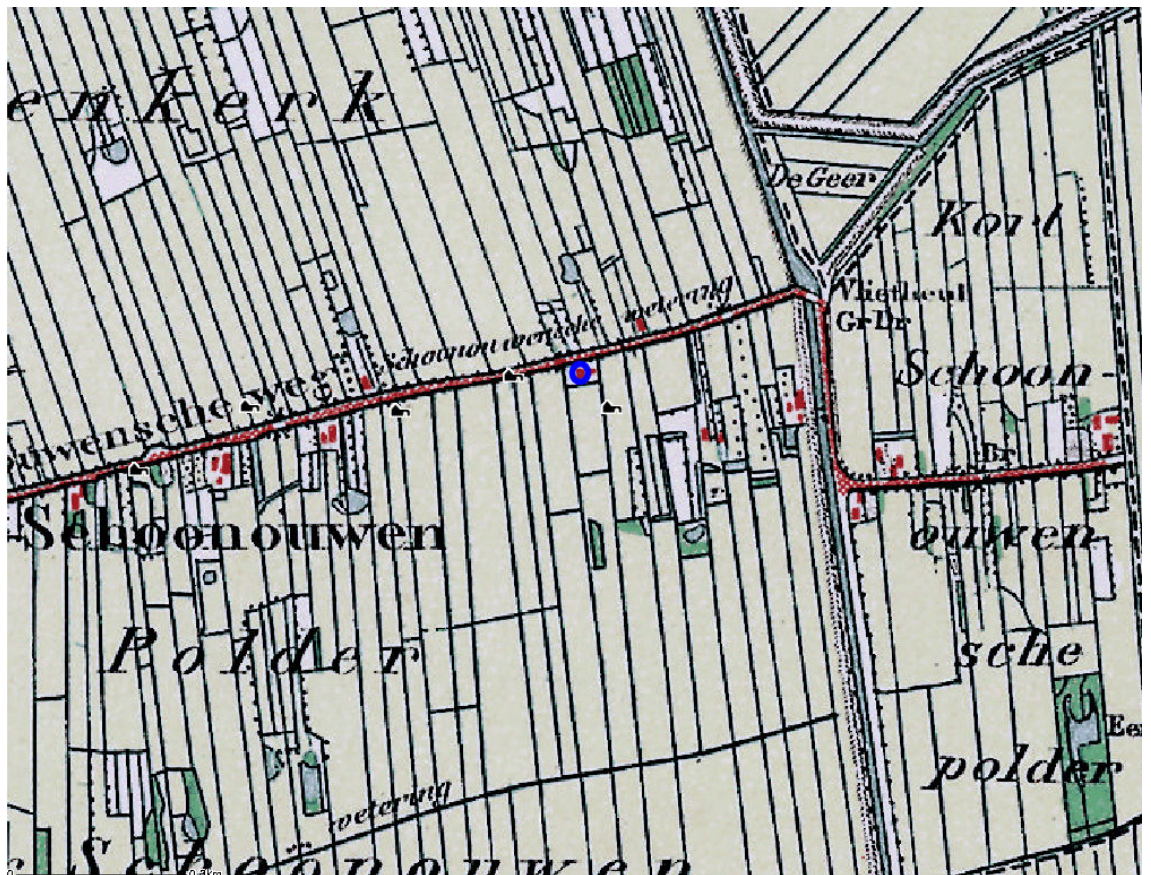
Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=chs>

Afbeelding 9. Uitsnede van de beleidsadvieskaart van de gemeente Vlist in de omgeving van de onderzoekslocatie (blauw omcirkeld). Bron: Gemeente Vlist.

Afbeelding 10. De onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) en omgeving op een kadastrale kaart uit het begin van de 19e eeuw. Bron: www.watwaswaar.nl.

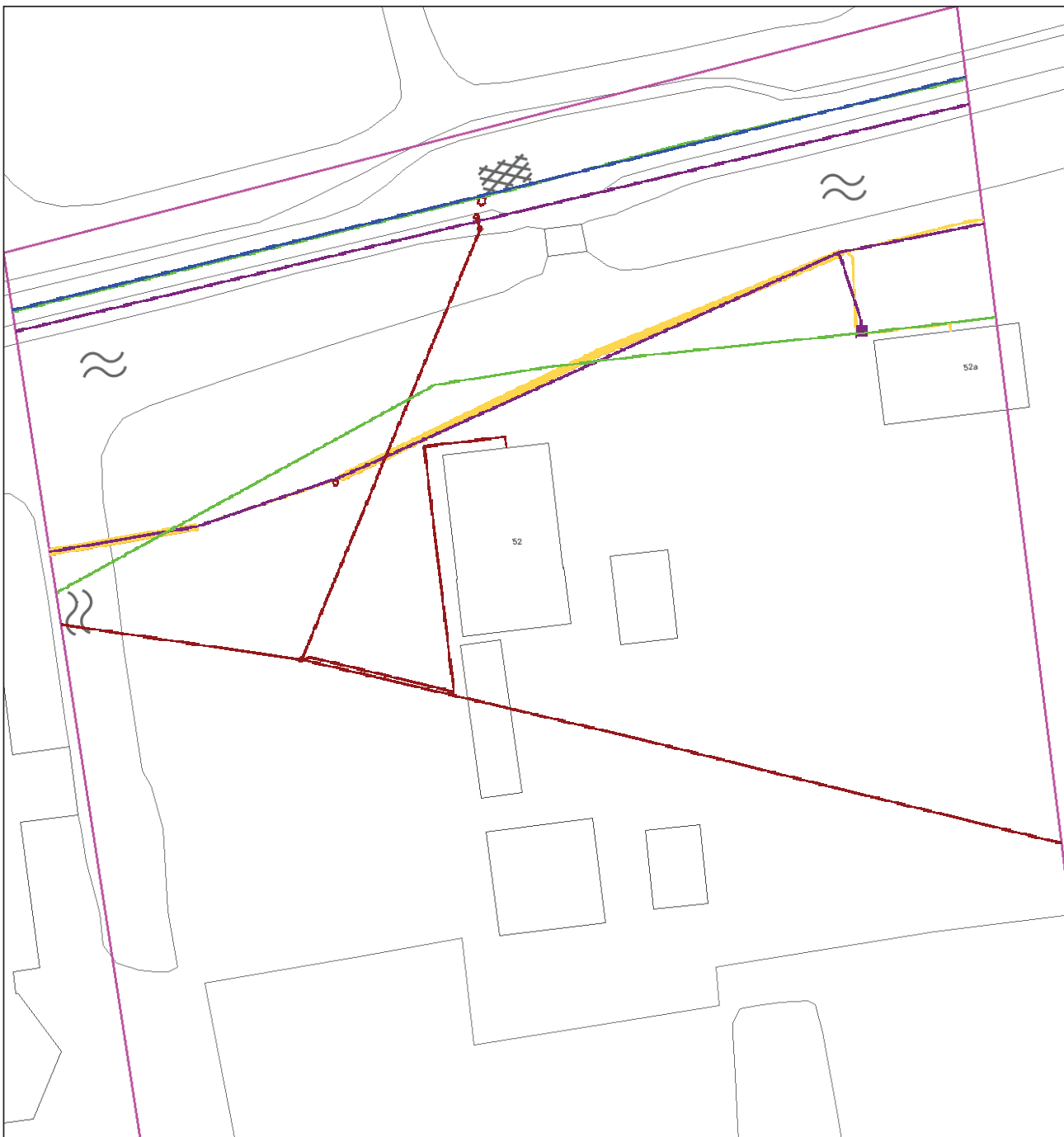
Afbeelding 11. De onderzoekslocatie (blauw omcirkeld) op een topografische kaart uit het begin van de 20e eeuw. Bron: www.kich.nl.

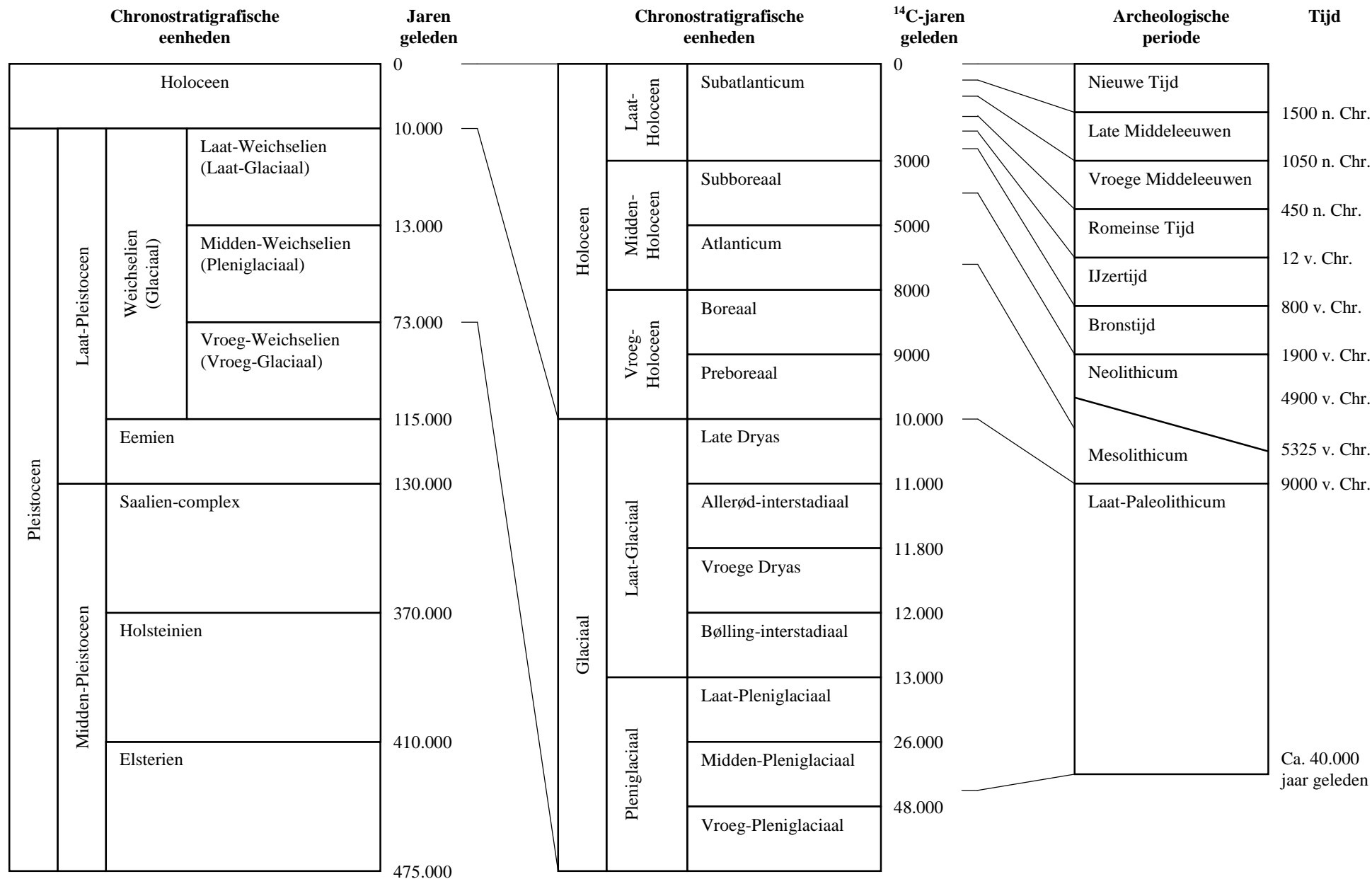
Verzamelkaart alle thema's

Datum aanvraag: 06-07-2011 02:37
Schaal: 1:500

Afbeelding 12. Ligging van kabels en leidingen in de omgeving van de onderzoekslocatie. De roze lijn is de grens van het gebied waarvan kabel- en leidinginformatie is opgevraagd. Bron: TD Kadaster.

Bijlage 1. Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.